

جلوه های ادبیات پایداری در اشعار شاعران مشروطه با تأکید بر بهار، عشقی، عارف قزوینی، فرخی

یزدی

طارق سلامات

کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد دزفول

چکیده

اوضاع خاص سیاسی و اجتماعی عصر مشروطه، سبب ظهور شاعرانی شد که مهم ترین مضامین شعری آنها، اشعار وطنی و مهم ترین دغدغه شان، مبارزه با نیروهای مستبد داخلی و خارجی بود که استقلال و آزادی کشور را به مخاطره می افکندند. در عصر مشروطه رخ دادهایی مانند جنگ جهانی اول، ورود استعمار انگلیس و روس به ایران، استبداد داخلی، شکست های پی در پی از بیگانگان و جدا شدن قسمت های وسیعی از ایران زمین، جریان موسوم به روشن فکری و دین ستیزی، وجود حاکمان و دولتمردان نالایق و... توجه شعرای واقعی و فرزندان راستین میهن را بیش از پیش به دفاع از حیثیت و کیان ایران زمین معطوف داشته و در نتیجه شاهد گسترش بی نظیر مضامین و درون مایه های وطن دوستی، میهن پرستی و پایداری در راه دفاع از سرزمین و میهن در شعر و ادب این دوره هستیم. مقاله ی حاضر درصدد است با بررسی شعر عصر مشروطه در دیوان برخی از مهم ترین شاعران این دوره «ملک الشعراء بهار، میرزاده عشقی، عارف قزوینی، فرخی یزدی» و به بررسی و تحلیل بازخورد مفهوم میهن پرستی و دفاع از سرزمین در اشعار ایشان بپردازد. مبارزه با استبداد داخلی، دعوت به آزادی، پرهیز از تفرقه، ستایش اتحاد، قیام علیه استعمار خارجی، مخالفت با قراردادهای یک جانبه و... از جمله مسائلی است که در این زمینه مورد بررسی و کنکاش قرار می گیرد.

کلید واژه ها: عصر مشروطه، وطن دوستی، پایداری، استعمار ستیزی، ادب معاصر فارسی